

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Medizinische Sammelhandschrift - Cod. U. H. 5

[Ingolstadt], [1476]

Maurus, de urinis

[urn:nbn:de:bsz:31-231602](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-231602)

Postulasset ante carissimi
 sepissime de negotio
 urinarum tractatu pro-
 nete qui vze petromi fact
 faciens sine mltaru pui ita
 cia longe an qposuisse nisi
 emuloz ammis deubq quos
 illud labor exerceat nrm
 opus torodi ut de tractatu ti-
 muisse qz nrm labore no
 solu nob pntibus fect post
 no aly no modice pfutuzp
 agnoui **I**deo de urinarum
 doctia tractatu diuina fauete
 demencia bono pncipio melioi
 sine qsumaturus aggdiore
 nec in me diffuse tractaturp
 credat **N**a exoi diligencia
 urinaru inspectone diuisa mu-
 tacione earu et q inde fca
 puenit qd ei cuiqz vrina
 qsilu qpatat bue ordmabo
In ai aboibus postulo ut si
 ad aliquozu manus hoc opus
 puenit qm i huamit actibus
 nichil exom pte beati bndicti
 siqua fuit no depuado eama-
 le i tpeet qd e signu iudie
 thale dicta no emedat benigni-
 ne ut zephedat n itenebre
 vbi e corp ptao deuideat ul
 collaudat yzomica

In tractatu urinaru pns
 videamus qd se vrina vt
 ait theophilus Est colametu
 sanguinis **E**t ysaac d' sag-
 winis t alioz hnozp **I**n
 sentit utq **N**a theophilus

psanguine intelligit massa
 sanguinea in qua fut quoz
 humores q a sanguine ac-
 cepit nome tanqua a dig-
 moti Del qz ibi plus sang-
 winis e qua alioz hnozu
 licet em vrina sit supfluitas
 i epate gnata no tn de ea
 depurat hnozes i epate f
 in ea quada naitate mlti-
 tuz ad zones i quibz abhu-
 moribus eius fit colametu
 q quavis om mebroz dif-
 posioz sit significatia pno-
 palit in epate et locoz p
 q trasit vigore ut vry de-
 claratia Inqua mior qside-
 zat sz color suba qntitas
 et contetu q desit i vrimis
 exdesis qltatibus inasat
Quatuor em ai sit qlitates
 sz caliditas siccitas frigiditas
 et humiditas **D**ue earu
 imutat vrima fm colore
 sz caliditas t frigiditas due
 fm subaz sz siccitas t hui-
 ditas **C**aloz em reddt vri-
 na colorata sic du p calore
 no aduzet i mebra hnozp
 forte fit ebullitio t igneazp
 pan maior a effeans **C**ali-
 diozes gnant humoes et
 validiores spns et quia cozp
 vrina e supfluitas a supha-
 bundatibz t calidioribz vria
 coloratoz gnant **F**rigidita-
 te vo sic discolorat vria
 du frigiditate itesa calor
 mmittit trestzu t aqfatu

partem maior recipit esse effectus
et inde in membris huiusmodi
sunt ebullio aquosa et frigida
generat huiusmodi aquibus
discolorata inasit supflui-
tas. **S**ic dicitur in e quia ac-
tual frigiditas est huiusmodi rei
in principat ut actual frigi-
ditas ut frigidi potus et frigi-
di aeris inspiratio et frigi-
da balnea frigide pocones
aliqui poterat ut sunt in tra q
quavis actualit valida come-
dat poterat in frigiditate
in frigidat ut scizole et h' ide
de calore intelligedu. **S**unita-
te est urina attenuat hundi-
tatis in spissate. **E**t videtur ee
contrarium q dicitur scizita-
te est attenuate in faciendo
motu ad certu debeat in spis-
sate. **A**d qd dicitur qd simi-
tas fm duas subas in qd
agit duas qd qd effectus
cu em agit in res grossas eas
magis in grossat ut fit in luto
Si vob in subtile ppter partem
simplicitate et eazu subtilit
ea depurado subtiliat ut e
videri in aere qui desiccatus
subtiliat. **S**icitas vob sic vri-
na attenuat cu spuis attenu-
at in spissitate et q subtiliat
rare sunt huiusmodi unde vri-
na tenuis exiit. **E**t alie du
in spissitate agente in qd
spissu est qdensat cu subtile
exiit supfluitas unde
Salaz in sinistro epate spif-

sior sanguis generat hundi-
tas vob sic in spissate urinam
du p hunda qualitate in tra
generat hundi-
tas in angustis
meatibus gaudata sui amix-
tione urina in spissate. **E**t su-
endu est q sic quatuor sunt q
litates ita sunt quatuor humo-
res scilicet flegma sanguis co-
leta et melancolia. **S**uorum
vntuqz due sunt qualitates
attribute flegma qd est
frigidu et hundu sanguis
calidus et hundu. **C**oleta ca-
lida et sicca. **S**ic et flegma
et sicca. **S**ic et flegma aliud
naturale aliud in nale. **I**nnat-
le aliud salu aliud acetosu
aliud dulce aliud vitreu. **F**leg-
ma naturale cu nale sic
frigidu et hundu et frigidit
sic urina discolorate hundi-
tatis in spissate reddit urina
discolorata et spissa discolora-
rata ppter frigiditate spissa
ppter hundi-
tate. **F**legma na-
turale aliqui hndat cu fe-
aliqui in fe. **U**rina ergo
in co pallida ut sub pallida ka-
zopos ut alba equalit pto
spissa fta nale sicut hndat
in fe. **I**lle go cuius est tal vri-
na h det pati in thomata
Et frigiditate in digestioz ee
in digestionem dolore stochi q
nedme zenu et capite fasti-
du oris in sipiditate hndat
am saluaz q uediez sopnu
tardu motu pigritiaz om-
mebroz. **U**rina h'is pipinq

ut mane utraque melle rosu
 aqua calida iqua resoluatur
 duo ut tria g. sat ad maiore
 indificatos Inseto daq bndicta
 cu vno t cu ea scamoneata
 pgamus abstineq eu a frigi
 do potu et cibo **S**i vo cu se h
 dauent vrina appet subitina
 equiter pto spissa qz lis fla
 sua frigiditate vrina reddat
 discolorata in pte febrile
 discrasia no pt ea discolorae
 dn appet vrina subitina
 et tuc paues i festat oi nocte
 a tazna hora nocte i antiori
 pmo frigore dem calae **P**
 sup dita det hre Sindhota
 tu tenuore dicta i duinq
 qua no i laborate se ppter
 febrile discrasia i pdicta
 adhibeq remedia **A**fflegma
 acetosu frigidu et suu frigi
 ditat e discolorae suitate
 attenuare **S**ed go reddere
 vrina discolorata et tenu
 Sed q no e naturalie suu
 no e infectu suitate melie
 no pt equit attenuae t iord
 dit vrina mediocet tenu
Sz fla acetosu hndas aliqn
 e cu se aliqn sn se vrina
 ergo i calore palda ut sub pa
 lida in suba mediocet tenuis
 supiq obubrata fleq acetosu
 i digestu hie sn se hndae **E**
 quo ista Sindhota puenit sez
 inflaw vetez a latez acet
 tosa exactuaco t gredo ca
 pitit **I**mmietere at inueta vi
 tu mzie hie ceq dolor vni

bilui et femoris et tenu et
 lateru et gredo genui t m
 ferioz pti sequit **R**umbq
 existantibus hoc bue damus
 consiliu pppimus ut mane
 accipiat mel rosu cu aq i
 qua duo ut tria g. sat resol
 uat ut iqua inq buliet se
 ne feri amisi et mastix po
 tu frigidu et abu phibemus
Damus i sezo pigra ut bndicta
 ut blauca cu vno iquo buli
 at salua thuliezibz esdem
 menas supomq et sometu
 sis flexi papimus inq buli
 ant pulegu calanctu lanq
Immigimus renes vatre late
 za i balneo cu oleo laurino
 ut ungeto antea et ipm sup
 pomimus **V**rina go i coloz
 subitina palloxi vrina i suba
 mediocet tenuis quotidiana
 de fle acetoso hie **P**atient
 pt sup dita h det pati Sin
 tho **I**nni sezo det infestari
 pmo frigore dem calae **I**n
 sup demq adhibe adiutoria
Pgamus cu catharicompri
 ali ut bndicta scamoneata vri
 na existata mediocet spissa
Alla dulca calidu e t hndu
 et calidit **E** vrina colorae
 humidatq in spissae reddt go
 vrina colorata et spissa vri
 na ergo ruffa ut sub ruffa e
 qualiter spissa quidiana de
 fle dala hie i ang hoc sut ut
 horas flate et sanguis nito
 tpe infestat isu typo hnt in
 gredine caput duladme
 ozis repletoz et subusione
 stoehi que Sindhota excius
 hndacia sepms puaret et

tunc urina appetit uina et eate
plotu spissa **I**n uob p'gag tu
decoctione epithimi agaxia po-
lipody i qua resoluat cassia
fist' thamarindi addito pulue
mirabolanoz **l**ebuloz et
uicanozu **I**lla salu calidu e
et sicut calidi. **E**t e urina colo-
rare Sicutat attenuat **R**ed
dit g^o urina colorata a tenu-
ere mediociter in qz e acm^z
sicut qd aliq^o hndat in se
aliq^o in se. **U**rina g^o ruffa
ut sub ruffa mediocet i suba
supi^o obumbrata qitidianam
de fte salu fit **I**n diu^o pau-
ente in festu om die ab haa
nona die p^o frigidem calo-
re usq^o ad media nocte **I**n
damus tenue dicta ut i se-
taziana **S**ubueniq^o tu cura
diuisa et digesta^o ma^o ma
pente urina i spissari cura
p'gamus eu tu oxilapatia
ut psilliuo **U**rina g^o uina i
co i suba mediocetis fta salu
fit in se hndat **I**n h^o dnt
adez smthoria **R**epleto stochi
salsedo oris pruzit^o i toxio
et i curibus maib^o et mbie^o
et i hys magie p'ib^o qz p^o
motu eozu sup fluitas hnoz^o
adeas mittit **S**paiaq^o eas
balneari i aquis salis et sulphu-
reis si fuerit **I**nungiq^o ungu-
t^o de sicutib^o **S**i i hys oib^o
passiomb^o mltiora sicut p'us
p'gada et sic extiora adhibe-
tur admittiora **I**lla vitreum
frigidius e ceteris **I**n mag^o
reddt urina discolorata et

tenuerit at tu sit hndu det ea
ispissate Sed uideq^o qz atte-
nuat **I**n theophil^o **U** tenu-
is et alba amphimerina de-
ficiente fit i qitidiana de fte
vitreo **I**n diamis qz du-
nale fta fit vitreu p'p^o imi-
am frigidis agente in ipm
ptes deputat^o et subitiat^o
licet actualz qdesent **U**dh^o
p'z e^o du frigiditas agit i
glacie fit inde cristall^o qui
actualz spissior e glacie tu
ea heat ptes glacie subtilio-
res qd claritas sub matet
In diu^o qz fta vitreu duob^o
modis urina i mutat dnt^o
em oino dissoluat reddt ur-
na mediocet^o spissa **P**ria
g^o alba mediocet^o spissa i
qua qd glaba aqsi hnoz^o ap-
paret quottidiaz fit de fte
vitreo indigesto **I**n fine aut
appet alba et tenuis qz i
fca i subtilissas ptes diuidi^o
ut dissoluit **I**n diu^o qz de
hndu cui^o suba e q'pota e
spissis p'ibus urina i spissat
Si vo sit extemib^o ut fta vi-
treu sui amptione urina at-
temat **S**i g^o sicut quottidia-
na de fte vitreo panes oi
nocte det i festu mltio fr-
goze a pauco caloe dolore
stochi grauedie caput e
mitatu nimia frigiditate **E**t
si illud fta sicut i mltis
corozones intestinoz a te-
nasmon panit **I**n Sali-
eng d'f' se d' **U**idebant^o
m intestina quodda te bello

pforati ad ultimū distillatū
 sale & oleo emisi flā quale
 raxegoras vitreū appellavit
Pura huius egredimur tūc sic
 In pno dat' oximel qm d'za
 dmbz raphai spagi brusti
 pet'selini qz acetū diuidit
 nō tñ m' frigidat p' calidit'
 mell et raduū mel indissiat
 vinnū p'inaq et rānes pigves
 daunus et bndicta stamonca-
 tā **S**tomachū & intestina calidū
 vngēt in vngimus forēt di-
 stētū distētū sate p'gānū
 cū raxalogo dion **P**ūendū
 vō ē cū m'oz snt hu & vi-
 ginti m'ez hōē diei & nocte
 vnus quisqz veditat s' sex
 horas q' si aliq' febris sit
 ex hūozibus det i hōē illiq'
 hūozis magis affligē **C**olera
 dnat' aetna hōē diei vsqz
 ad nonā ipiq' **H**elia a nona
 hora diei vsqz ad tūā nocte
Ppta a tūā hora nocte vsqz
 ad nonā ipius **D**e m' sagivis
 vsqz ad tūā diei dly vō qui
 sūt ex i'fectione ut q'posuē
 hu int' horas vngēt aliū
 affligēt **D**e colera tam na-
 turali quā in naturalī
Colera alia nālis alia in
 nālis **C**olera calida et
 sūta ē **C**alidū ē & colozā sū-
 ritatē ē attemare reddē q'
 vrina colozatā et tenuem
 Prānāgo ruffa ut sub ruffa
 i' rubea ut sub rubea i' co-
 i' suba tenuis tūāna sūt de
 colera nāli q' q'inet in sto-

aut i' epe aut i' intestis Si sūt
 i' stomacho tūc nimia sūt adest
 oris amaritudo dolor caput tū-
 ntus aurū Instācia vigilaciū
Subus maxie q'petit vomitus
Si sūt in epe sūthō ēē emif-
 sioza s' sūctas oris mltā Co-
 lōzā v'ctis v'rina sūp' co-
 lorāz **S**ubū rōnāones sū-
 mus et frigida epithimiatā ad
 epat **S**i fuerit i' intestinis q'ri-
 tate p'ctas fluxio v'ctel ad
 ē torāio i' testiorū **S**i q'ite q'sti-
 pacō odor colē regendo q's
 p'gāg cū decoctōne m'abolozp
 utrinorū cassia sūnt tamari-
 dozū p'rimoz & violazp & zen-
 barbarū **C**olera i' nālis alia
 citrina alia vitellina alia p'ssi-
 ua alia ruginosa **C**olā citina
 reddit v'rina citina mediocet-
 te **V**itellina reddit eā subā
 trina et sūm i' sūbū **C**olā
 citina q'qz ē cū se q'qz sū
 se **P**ū ē m' se reddit v'ri-
 trina intensā ad sub ruffū
 colozē accedē **A**t tūc ade-
 repleto sto fastidū q'uitas
 capitis et de tēzō i' tūū m'
 sero i' uadit eos accessio **P**ū
 ē sū se ead' assūt sūthō s'
 remissiora et v' ē m'q' co-
 lorata **E**t in nos regula q'
 ponamus **E**t dicimus v'rina
 citrina ad sub ruffū colozem
 accedēs i' suba mediocet-
 tetria notha d' colā citina sūt
 et tal' in suba s' in colozē emif-
 sa eā sū se sūt **C**olā vitelli-
 na q'qz ē sū se de eazp se
 v'rina ē colozē q'm sū se
Pū dīq' v'rina i' co sūctā

aditū to accedes i suba me
diocrit te tuana notha hē de
cola vitellina et tal i suba hē
i colore rmissa pallori viana
ea hē hē et tūc pda asse
smthō tū rmissiora rmbq da
mq mel zof ut oximel cū calida
4 maxie i yeme rō vna i
cipiente i spissad turag seup
gamus tū p gāubq flā 4 colaz
4 nōndū ē qz d'ea i digesta
vna accedit ad amittat; et
deca digesta ad spissitudiez
tūc appz i tuana nota pū di
amūzē i fescū d' tūc itū de
sezo pmo gūedme rapit mt
ta pgea caloz rōbz daq mel
zof ut oximel cū aq ca maxi
me hē i yeme rōuos p gāq
cū p gātibq flā 4 colaz Si uo
fuit hē hē gūedie rapit dnt
ifestari Prassua ut exugiosa
rato mutat vna i i febribq
acut et tūc moza ut spasmū
hē appz at ex pssua viride
vna ex exugiosa nigra
De mta tā nali quā i nali

Melacolia aut alia nalis
alia i nalis nalis fci
ē 4 sua vna go iō pa
ut sub p glauca ut alba 4 te
nūis mtiāz nate hē et tūc
appz i splenetie et i qāna
zys et i eis q i indigestioe
laborat Si ex splene fuerit
tumor exie smstci ypoūū
dzy et p q p zadiū mōz gū
tas admōū rmbq splene
mollificāq pmo et subueq
cū durzetur rō i qētana de

quarto i qzū die infestat hoz
ripillacōne dē m caloz rōbz
dānis vehemē dūusia ut ox
mel squillūū 4 nō q p q die
accessiois i qētana vna appz
aliquitū colata ut i tuana p
raz calidiorz mebroz distpan
iam et iō d' qētana p vna
cūscū nō possūg p digestio
ne sa i flaco latez gūedo
rapit vna stotome ut qn se
flectit ad tza qnda par te
nebrozitate pū cū appz q
stotomia ut lipotoma quibq
obfūata dicta subueq cū
p curātibz digestioz 4 expel
lētibz vctozitate rō hūa i nalis
duobz mōis dispoit vna
Aliqū hū qūte et tūc d' cū
fē aut hē hē i nē appz rō
bea ut subzū ut hē vidig i
qētana nota hē hē reddi
vna subatna intensū 4 te
nem 4 nō q ex splene iō
p mēta epaz vna cū temoz
aliqū i mūē subaz et tūc rddt
cā nigra pū theophilq rō
tanāo soluto 4 mtiō hūoz
eente p vna vna appre
nigze hūed; et q labora
tes i cola adūta sūi 4 laboz
maiozi afflāūē q d' mtiā nali

De sanguine

Sanguis nalis ē ca 4 hū
Calidit hē vna colorare
hūdit i spissad pū vnam
rddt colata et spissa vna
go iō rubianda eq lē i suba
p tō spissa supz luuda synod
am hē vna at rubianda ut

sub rubicunda equaliter spissa
 synocha inflata sit q tu
 sanguis putrefit magis pt
 bat vena qua tu sumptz dis
 ipat **Et** sciendum q i t' b' sp' b' q
 synocha variat vna in
 augmascio a p'no appz subzu
 q q'ndia plus colorat usq
 ad statum in omotono a p'no e
 rubicunda et itis pseuerat
 in epauascio i p'no e rubi
 cunda s' atisse i coloe emittit
 Et i omibz vna appnt spisse
 Luc ergo h dnt ea smthota
 febre q'ntua s' n' ulla e q' in
 flaco venaru rubor faei i
 nocte appit q' lapada **Et**
 pmo fleubothomey dicta te
 nuu resimms **Daq** ecc ag
 iq' resolunt cassia s' thama
 zindi mama

Uic de coposul

Uidit de simplicibz nuc
 videat d' q' et po du
 reuana **Urina** zu ul subru
 medioctez tenuis supiq' obu
 brata dnt t'iaz s' i n'q' s'
 smthota s' m' t'iane n' q'oi
 die laborat s' d'ctio m' t'au
 die g'ni q' lig' zcu calor oi
 die deat pue s'et m' calo vni
 augmetat calore aliq' t' ita
 oi die affligat **Umbz** subue
 niq' ut s' m' t'iana t' ea mem
 p'ga n' v' m' tenuiori die in
 du' itis vna q'iq' e i h'ia
 m'iaz disipana epate s' n'
 splere s' m' splere e tenuior
Umbz triseza sazaromia t'
 frigidis epithimatis subueq'

ca
 vob
 nel
 ubi
 624

et vnaomibz ut pupuleon **U**
 qn sanguis put sit tu cola
 et si s'it maior p' s'agwis
 q' col' d'z' synochedes s'
 maior p' col' d'z' causon
 des **Urina** g' rubicunda ut
 sub rubicunda i suba mediocrit
 ad tenuitat' magis accedes tu
 m'ia spuma causomide s'it
Urina rubicunda ut subrubiu
 da ieq'it spissa synocha s'it
 q' ibi e p' maior sagwis
 coloratoz t' spissiore reddi
 vna **Behys** d' g' statinus
 qn hnt matutina zega m'
 no plene m'uda remissione
 q' i mac' m'ebra sanguine
 aspgit et q'fortat **Laborat**
 aut isti i tollerabili s'it doloe
 fronte et vigiliaru m' stana
 vetris constipacione **Et** m'iaz
 ut laborates synocha t' ap'no
 faimq' s'ycupu f'igidu d' san
 dal' al' t' zu t' zembazaro
 ne nufate tu sembz ritullo
 zu meloni t' curbitarq' t'
 zu' aliq' sola colera pue
 fit i subtilissis venis oze s'oi
 pulmois t' epate iduat febre
 q' d'z' causon **Urina** g' rubi
 cunda ut subrubicunda i s'iq' l'ini
 da supiq' obscura s'it causon
 i n'q' ea s'it smthota q' m'au
 soide **Et** m' i ea m'gredo
 ligve t' s'it maior q' b' q' ea
 cura subueq' **Umbz** colera
 put sit i alyb venis t' s'it m'
 ana q'ntua **Urina** g' rubea
 p' to tenuis supiq' obubrata
 aliq' m'lu limda t'iana q'ntz
 d' cola nati s'it i n'q' s'it ea
 smthota q' i causone s' remissio

dicendum est si in his febribus fe-
nelis superuenit signa pnosica
hinc puzina distobit et atte-
nuat sine febris defectu alie-
natio ad instanciam vigiliarum
motus octozu et manuum et ubi
apozustica apponag adfectoz
et ad caput et ipz adag Ali-
quoniam flauis pucit ex rasu et colera
ritus et sic morz emittentur Si
vo cola est et flauis ritus sic me-
dus emittentur Si vo ut cola
pucit fiat et mltia est sic maior
Puzina qd i eo ruffa ut subruf
i suba mediociter spissa supi
appoita manu aliquidulu lunda
moroze fit emittentur Cuius h fit
sinthoia qd afflicto i sero
frigiditas eximitati inoete aoz
labor puz flauis au hoc sut te-
guendo octoz et oppillo palpe-
braru exgrossa fumositate
qd salezmitam amoniu vone
Ruibz daq mane diuisa cu
aq ca pedes feicag cu sale
et aceto mane ubamq cu sti-
gidz et hunde qd cessare figo-
re et vna i pipiete i spissari
puzag cu oxo ut cu deuoone
cassest thamazidoz mama
mixab cu ut i alyz qtimuis
Puzina ruz ut subru mediocet
tennis cuius et ubi appoita manu
mediu emittentur fit Inq afflic-
to e qtimua h dectio itezau
guioz dolor frontis azdo octo-
zu i sompnicitas ad e et ubi
ut i morzi subuicuz nisi qz fe-
micul vrim ad huc et vne
comibus hunde et facuz sup die
tu syzupu i maiori emittentur
Puzina aliquon appz lunda aliquon

nigra et pca etifica no possit
n q i maiori matreio suma
fit afflicto p quadragita hoas
i potius diuina q humana ma-
nu curat

De apostematibus

Nunc d'apostematibus e ago-
du qm hic i pellion mab-
ru constat aliquon p ebullioz
quada assumit tura ut ceustu-
lam subqua qtimet et facunt
apozma Cuius vna sepi e de
claratua Puzina ergo infus
rubea ut subru i meo obsura
supi lunda eglu spissa pleu-
resit fit Cuius h sut sinthoia
febris qd dolor sinistri capite
qstuzo pectoris et tussis et
i pno pleurothomaz de dectio
brechio vsq ad tui ut ad qtm
diem du matru e i plura
ut ea dectham i qru nam
qsmata ma bleurothoia no
det fieri ne potius bonz q ma-
lus huoz dectat Pamz eis
aliquon aqua ordei amigdali
aqua semis citrulli melonis
et curzbite Inuoguz pectus
de dyalea et de butiro Puzia
inferius ruffa ut sub ruffa
a media regione supi distic-
te limes eglu spissa pipulmo
ma fit cuius ea sut sinthoia
q i plenzisi n qz dolor morz
puz pulmoz q e mebru i sen-
sibile ruzoz genaru ad est
puz colligana pulmoz qbz
ea cura subuicuz q i plenzi-
si et ac facdu qz plenzes
sepius fit d'calido hu piplen-
moia de sti Pn vna i plen-
resit apparet colozoz Puzia
citrua et subrua palida

lactis

ut sub palida glauca ut alba et tenuis ut mediocri q appoia mau lucefit gutta ut viciu pectozis fit **Uz** regutta vrinac sedmiosa in sm ppetata ma terici q ficut i ca a subuicior. **Uz** puzina i fexiq xubea supiq nigra ut submif et p to t du. lanta fit apq epall qd fleur. bothoaq et diuzetiaq mdificiaq maturatibq subuicq ut i pass onazio septu **Uz** sciendu voq luiditas i vrina tbus moie fit **Aut** huozp p bacoie aut ex mortificacoie aut ex passione spizualm **Uz** p bacoie huozu ut i fluxu vatez ut viciu emu ut vestia exhuozp amixtione **Uz** mortificacoie ut i maiori emtuzio **Uz** passioneq spuzlmi sic spualibus mltim paucibq nuttina eis qpaone ut i qbus fit digestio vrine gnatio tris mittit go spm et calore ad ea vt ea adiuuet caloe go t spm ca ea dimmutet succed' frigidet **Uz** qz calozt e age ita supioa deficiens caloz supiq iing de fiat et stati frigiditas ibi opat inde i plentisi t i pipleumora vrina supiq luescit **Uz** vrina i colozt in opo i siba spissa cu spuma crocea ut vidi iuria fit **Uz** vne aliqui infezibq fit vne aliqn vi smthozt vi ne ut si i seprio ut nono ut vndeao die supueat vt de ypoes vi sm thozt si fiat an **Uz** quoziaq mo fit fit du sagwis admix tus colz mittit adnuemetu mebroz depurat mebr sag wine colera vo mittit ee

tus vn tute infiat **Uz** hic at. loz oulos pmo infiat ut ppter eozu motus ut ppter puritate eozp hy tales fiti laborat et amaritudine ozis aspitare lig ve **Uz** tibus dama trefeta saz racemica in frigida ut succo apy ut staziole et framaq **Uz** zupu **Uz** yaquilon **Uz** epithimaa epa fci. gidis epithimatus t p gama in zubarbaro t deocone **Uz** mabolonozp citrinoz **Uz** talis sine spuma et mtra apy i mu. liezibus mestruate **Uz** tal zesi. dens exruptura vena i zeni. bus quibus daq opiatha adha nastia cu sicut platagis et constrictiuis emplis t puc combus subuicq **Uz** talis in fe. acuta et pauca morte fit **Uz** impleumora t plentisi ves. sma **Uz** vnu et vestia vicia fit h lapides ut huozp hndatia et apqma t dyabethes qz vrine fit frama **Uz** vria aliqn fit lapide qsmatu aliqn co fit mad **Uz** mtdi vo dimmutet **Uz** vrina go al. t te q fit attenu. at' cu arenul q quotti mo. rat' fit lapide qsmad **Uz** si vo seques hac fit alba t mltim te cu nullis arenul fit lapi. de qsmatu **Uz** si vo seques hac i spisset et i quati fit mtra cu mte arenul fit lapidem **Uz** dimmuti qz anqua lap fiat fut qda arenule q pgea co fmat' m lapide t nlla apnt eo qsmato **Uz** du vo dimmutat i apnt paulati apere **Uz** b9 apno daq diuzetica t elua zia calida ut iustmu **Uz** hcontri ponit zenes i ongi9 calidis

vingent. **U**rina al. & spissa cu
multis sedimibz dolore renu
sui strangurinae fit. **Q**at in
guttosis mitionis appz aliqn
urina exit saniosa precedente
multo do. renu a poma ruptu
fit esse. **Q**uibusq; daq; dicitur
Urina alba tenuis mltia sepe
mitta in qra sui dyabeta
fit. **Q**at aut dyabetae iox
dinatus hntus urinae pzenas
et sic excalida renu distan
tia. **Q**uoz renos iungimus
exstigidis vngulis. **Q** distanq;
tu frigidis. **Q**zeta ama qsi
tu fore sepius recordat si p
urina mltia qrepiisse pipe
rem i quo du diu laborasse
vix tanta iusi quoda vos
quide dubitat no edo q
miz du qrepi mastruis arce
dynterius q sanguis ipn
ripio retatus anq; depuret
et hntur in spina qns a
mize resudat i uestia pve
nas & mltia urina. **Q**n vna
pmo die ut p'a ebddda appz
ut i pipleu moia rigoe cen
te et orexi et gmedie caput
Qidi queda salernitani vri
na uozis sue oibz medius
andisse ut os ea pipleu moiaz
laborat iudicauerit. **T**anda
ventu i adme & e' mduam
p'u synthoia qreza pipleu
moie vtru ne patet omo
negavit dicit nec mltio ia
teza ymo akisit. **U**n me de
repu fore compi. **Q**z q' ip' xi
dere vidi p'epi q' ei9 ngor
no mltm pasabat. **Q**uesui
ergo si patiebat' anpietate

et stomachi subustoz q' attesta
tus e' vnde gienturam q' san
mestruali venio p' q' qrepioz
tal erat urina et diei eam
pignatem fore. **Q**repi q' urina
omni die affez mch et factu
e' q' 2o die m'9 turbata appz
tazio die ilo mltio m'9 et sic
tande facta e' data q' sagiv
mestruis ea no mltiebat to
vigore ne mde augmetat
spina et q' i ea mltieze diu
colata appit p'epi q' d' calido
spmate et in dextro late i
dext' pte m'nt q' qrepiis dixi
q' ea mize concepisse & ita fu
it. **Q**uendū do dext' & noua
colores ee veine seu i vrimo
ut accedi s'z. **A**lbis, lacte9, glau
nis, traxopos, sub palid9, pali
dus, subatrus, citrin9, subruf
sus, ruff9, subrube9, rubens
sub rubind9, rubiald9, inopos
cyanos, viridis, limidus & nig
horu aut quide s'nt frigid9
aly intensa, aly remissa, aly
mediocze. **A**lbis lacteus, limi
dus et niger ex p'ceden limido
s'nt frigid9 intensa. **S**ubatrin9
palidus remissa, glauc9, tra
xopos & sub palid9, mediocze
respau alioz qui s'nt calidi9
Itm s'ntu calidi9, aly s'nt
intensa, aly remissa, aly me
diocze. **I**ntensa ut subrube9
rubens, sub rubindus, rubini
dus, cyanos, cyanos, viride
& niger ex p'ceden vidi. **R**e
missa ut citrinus, mediocze
ut sub ruffus, ruffus. **Q**em b
uiter ut postulasse de vrimaz
negonia p'scripta disciplinam
anob' et nris mgas & magie
aiohe deplatae vob' tradere

su reatibus non peto si aliq
 gradines iuanti quas wo p
 vna non docuisse neid ipca
 denie moe iputeff q itezel
 nasho opmazi ut quide neis
 uolo ee auctor au9 no possu
 ee defensor et qry impbator
 unde h vob adpno suffiaat

Nuc sequit de circulo

Cradati demdny vrinaz
 fm via ypoct mchoandu
 est a contet a pmo de circulis
 Saendū e q circulus aquosus
 a grossus p qtoze pte capite
 flate guazi fit qz ibi e domi
 nu flate **C**irculq at zubeus
 grossus anhoze pte capitis
 gzauci sangvrie qz ibi e do
 minu sagvrie **C**irculq tenuis
 zubeus dextera pte capitis
 punit colera **C**irculus liuidus
 nig aut palidus sinistra pte
 capite gzauci mta **C**irculq
 nig a grossus su fe mte hm
 danna fit si e al fe fit p
 apue si liuidus color i rulo p
 redit Si aut viridis color p
 redit illiq huozel adustioz fit
 pletat **C**irculus plube9 cum
 aly9 resolucioib9 et pit p
 totu corpg vime e gus pms
 rculo palisim fit **C**irculq plu
 beus m zebus spinat p to
 tam vna diuiss epylepaa
 fit **C** non du q utq rulo h
 vna i colore remissa **C**ir
 culus liuidus a gss9 apoplexi
 con fit **C** maior e hoc si po dia
 talis appnt Si aut sda die
 ut tna liuoze ille flit qnash
 fit mutaco9 demorte aduita
Circulus liuidus et tenuis apo

plexiam et morte fit **C**ircu
 lus tremulus et aquosus nullo
 monete fit fleff detensu p
 spina dorfi usq adnuca tan
 dem gredime t do fit **C** si
 talis appnt infebzib9 fit fu
 tura litargia pmpue si idie
 dozmit et no d nocte **C**ircu
 lus viridis in fe fit scens
 futura **C**irculus hns colozem
 olei fit pma spem ethie Si
 tota sup faes olei sunt colozel
 sdam spem ethie Si at to
 vna sunt q oleu i suba rna
 spem ethie **C** non du q i rulo
 duo tm colozes appnt qnq
 tres qnq m **C**u aut m9z
 appnt infezioz e nig e fit
 huozel mti q gus e **C**ide
 aut e zube9 et fit sagvrie
 qui leuis e **C**erans at m9z
 a fit coloz **C** rans et supiq
 e albus et aquosus fit fla
Cu aut isti m9z colozes appa
 rent m rulo fit q nlls huozp
 alu p dnat **C** si aut tres app
 rent fit defectu illiq huozel
 cui9 coloz no appz **C** si due
 appnt hnt illoz duoz huozp
 excessu quozu colozes appnt
 a illoz defectu quozp colozes
 non apparet

De ampullis

Saendū q ampulla i vna
 infm apparet plixitate
 morbi fit pte crudelitate me
 Insans aut fit rudos hu m
 mebris iustelbus mduos am
 pulla tal fit dolore capitis
 tymitu anzu pte vetosi h
 supioza loca peteta su i sano
 fit infimo ampulla tns toao

nes visceru a rugitu p̄t velo
sitate fit ampulla talis fit sce
nesim ampulla magna appns
i vrina cu rugitu a guacon
sto. vomitu et fluxu ventel
a vrina viscosa huda flauca
fit Aliqn vō in guacone sto
a rugitu si appet fit vetre so
lutu et nō mltim q̄stipatu Ma
in egestio non a bona p̄t me
ruditate. **Nō** q̄ ampulla q̄
nō euanesat nichil fit sed
illa q̄ fortiter et longo tpe
cūlo adhet. **Hic** ampulla fit
q̄ dita sūt. **Regula** gnāt am
pulla magna appns vetosi
cu viscositate vr̄e fit i p̄dic
tis mebre et spenatē in sto.
A i intestinis et e signū distic
tu qz tal ampulla e vaga t
nō fixa declinat ad loū ad
que vr̄inale mouet.

De granulis

Sciendu granule dicunt
ampulle mediocres. **Nō**
q̄ granula q̄ i cūlo existūt
t̄ ad motū vr̄ine ad cūlū re
gunt. **fiat** zēu caput uel
adures t̄ tūc fāt t̄mitti
i auribus t̄ surditate ut ad
oculos tūc fāt lupidine ou
lorū ut cecitate ut alia q̄m
qz oculorū passioz ut ad dures
t̄ tūc fāt dolore dēu. **Si**
aut granula sūt i cūlo a mo
ta vr̄ina mouet sub cūlo
fit ad os sto. fluere ut ad dya
fragma. **Et** nō q̄ si granula
non mltū distat acūlo p̄mo
nū vr̄ine fit ruma ad pectus
Si aut i meo fit zēumate. **Et**
uxū ad stomachū. **Insido** aut

si appet ruma fluc̄ admisi
ozes ptes sūt

De nube

Sciendu q̄ p̄us locus nub
e in 2a regione i me te
subcūlo i distācia vni digiti
ut duoz p̄m paucitate a mlti
tudine vr̄ine ut tal loq̄ appel
lat. **coepus** aeru. **Rubes** q̄
ibi appns fit do. **aliciū** i mōri
spualis aut pulmonis a epate
aut cordis. **Et** q̄q̄tato alq̄
huozis mali tra cor fit et p
cipue epate calefactoz fit si
ad e spuma crocea

De spuma

Sciendu spuma q̄na a alba
cu vr̄ina distolūta fit e
pate debilitate. **Spuma** tal
stōi frigiditate si vr̄ina e dis
colorata vō uselat. **Spua**
crocea utūam fit ut epate
acastoz ut utruq̄ fit. **Spua**
viridis aquatica fit passioz
h̄ eā intelligit̄ de tripli
utūa s̄z crocea vidi a nigra
vr̄ina vbi spuma intrisa ap
paret niḡ in co. utūa fieri
fit. **Itm** spuma mltisa vidi
ico appns cu vr̄ina si s̄mili
utūam viride sūt. **Et** spū
ma intrisa in colore crocea ap
parens cu vr̄ina s̄ s̄mili epa
te adustoz ut calefactoz fit

De fame

Sciendu q̄ e q̄ si famies
cu fetore sūt vltū vestre
ut stabiē fit. **Famies** tal m
frenesim a lapido zēu fit
Famies aut si e in fetore ma
la digestioz fit. **Famies** h̄is
epate passioz ex aliq̄ malo

huozis tuc sentit dolor & podq
i dextro yponidris **S**ames bn
samosa corrupta appns in po
dexte & pulsatione i dexto ypo
nidrio appa spat ut lateru
eius ruptu fit i spina dorsi i
dextro latere

De pinguedine

Urina appns telata supi
admo aranea pma sps
ethice fit & sigt pncipm dis
soluoms pinguedis carnis
corpis **S**eda rglta pingue
do appns i vrina to qn^a m
supficie vrine tal i po appns
in se sdam spm ethice fit
qz forozie dissoluoz pigwe
dimis sigt ex vicio febre **T**er
tia rglta pinguedo appns p
to corpus vrine in febris
vicio tertia spm ethice fit
qz qn pinguedo spgit pto
corpus vrine fit vluata dis
soluoz no solu corpis ut car
nis ymo mebrozu radiatu
Regla rglta pinguedo appa
rens i vrina in febris vicio
a mltia appns i qnto a sibi
to vrina no intensa i to dis
soluoz rem fit

De humore aut chimo qd id e

Regula humoz crudq i su
p fine appns q e subaz
culo fit stati p qntu vicium
pectoris & mebroz spualium
a qssione dyfragmatt i druck
em vmb die beich & p qsqe
difficultate anhelitus fit ut
asma **S**eda rglta huoz crudq
i me^a regione pedes vrine
vianu sto^a & mebroz interiorp

p qns tenasmon fit **T**ertia r
huoz crudus in infima regione
appns remu dolore & tubozu
& vesice & mebroz gnatinaz
vicu fit **Q** no signu distictm
qn e huoz crudq ut sedima
qz si vrina agitat^r si e sedi
ma stati reuirt^r ad suu lomu
pssm **S**i aut e huoz crudus
no e sic ymo manet se post
agitacoz q fuis & no reuirt^r
ad suu lomu ut situ

De sanguine

Si em sanguis purq appet
i vrina fit dolore in flo
zis pte dorsi et pte ruptura
vene bilis **S**anguis at si
non e purus et pappue si ad
e odor gnis & residz i fundo
vap fit passoz vesice it vri
na at & te in caneis esolu
tomibus et vrina mltia i q te
fit dyabethes **R**egla sanguis
appns i vrina turbosq ut glo
bosus hmo gne fetidu odore
spissus et gutta sanguinis ta
lis aut in fundo residet in do
lore pectoris sanguiez ave
sica fluz fit **S**eda rglta sanguis
i vrina appns non turbosus
ne globosq si magt sps in
fundo vrine purq in puctna
et dolore remu sanguine a
remibus fluere fit **T**ercia
rglta sanguis purq appns i
vrina et si ceuind expel
lit mltm mixtus cu suba vri
ne in dolore spodilu medul
la dorsi extractua vene fit
Regla rglta sanguis puilliq i vri
na in dolore & puctna dextei
yponidry ut laterq abepe

flue fit a p qm dissoluz epa
tica **De arena**

Sciendum q si appz arena
i fudo vap fit calidu Et si
arena e alba e i uesica Si at
rubea e i rebus Si at are
mle nig sue h e ex mliat
e pessmg lapp me og Nota
q no des stat iudicac calculu
tu videt tales arenas q qn
q appnt i vrinis artheuoz
lapid caseu qnq i qrtana
zys est tales arene appnt
i longa sis quartana laboratibz
qnq i febricitatibz q qnq
est i pueris i qbz est qwe
uere est appete frequ tles
arene ppe huozu habudacia
sed ete si qe ia diat pmtias
dies appnt tles arene fnt
lapide Et no qnq fnt dimi
nuendu qnq augmetad qnq
qfnati Inaugmeto tles fit
regula qrina i co glauca ut
alba i suba te tu pauc arene
e dedie i die mltiplia fit
lapide augmetari Et eq vri
na i co glauca ut alba i suba
te tu mlti arene a pgea
pauc appareat fit lapide di
minuendu Ino fmati alia
e 2a sic qrina i co lactea
i suba piguis a t bati q sub
uigat a tu residet valde se
dimiosa infudo a supiq luuda
fit lapide q fmati su iuetadu

De pilis

Sciendum q si pili appnt
i vrina febricitati p tom
vriua fnt resoluoz totius
corpis a e dispositio valde vi
na adethica pili aut si infe
riore pte occupat fnt dolor

renu pili qui sut i media regioe
fnt dolore lateru a dyascait
et splems p pue si fnt nigri
pili si supiore lonu tenet vrie
fnt ariditate pectoris a stru
ram Signe est sicutate aliq
mebz spualis pili aut si sut
in fe i vrina sanoz fnt sic
ritate et macredine et solucoz
tonus corpis a tuc disigued
e sic pus Et si pili sut i su
piori pte sicutate pectoris a
mebzozu spualu sigt Si at
ime sicutate mebzoz uctu
roz Si i inflozi appnt opilacoz
renu et sicutate adiacenu
pau signt Si aut ptota vri
na apparet totius corpis de
siccacoz a malicia sigt

De squamis

Sciendum q si squame appnt
i vrina febricitate fnt
dissoluoz totius corpis a pma
spem ethice Squame si appnt
sine fe stabi vesica fnt et
hoc e si adest fetoz Si e in
fetore fit abfissioz et viciu
vriazuz dissoluoz

De furfuribus

Sciendum ergo q si furfures
sunt i vrina no febricitati
tu stabi vesica fnt Et hoc
e si adest fetoz Si at e in
fetore renu dissoluoz fit a
viazuz vriazuz Si furfures
appnt i vrina febricitati
sedam spem ethice sigt Et
at q furfures dent a squa
mis et teynoidibz seundu

Dimensiones et latitudines suz
fures aut mores snt squamis
et hnt duas dimensiones lai
tudinis et spissitudis. **R**zinoi
des aut omes hnt dimensioes
et rzynoides corp9 pnu e hnt
fozm qd animi snt pssu ut
mediocrit' snt snt q' i m finis
mag' a m' e mensa

De rzynoidibus

Sciendum q' rzynoides appa
res i vrina tercia spem
snt i quibusnq' vrimo i fe
szibus acut' rzynoid' ypostaf
snt longissim' egitudine snt
i ethra

De ptib9 anthomosis

Athomi a albe resolutiones
appnt i vrina vitor9 snt
i inferiori pte snt gutta flue
admebra mfoz snt ad znes
a mebra genitalia. **S**i i me
pte appnt snt gutta fluce
admebra nutritua snt ad sto
machu epaz a viscera. **S**i at
supiore pte vrine occupant
zint snt gutta flue ad me
bra spualia pulmoz dyastag
a adpectus. **S**i ptoim vrinam
appnt snt palisi ut saltem
arte. **T**les athomose si ap
paret in v' mliez9 a h' in
fudo vas signit vulua noshu
da a adreceptu in abite q'
si longo tpe appnerit snt snt
signit. **I**tm tles athomi lo
ga egitudine mziel snt. **S**i
tles athomi i vrina mliez9

appnt a p' q' steterit m fudo
vas q' globat' admo lotue ami
di snt femina q' cepisse q' si fue
zint rubeo masculus. **S**i at al
be ut luide fema e. **I**tm snt
anthomi p' qua snt vzia nito
mo q' globat' longa passoz ma
trize snt ut dictu e. **R**agula
q' dar dicitur in can' rzynoid'
De signis p'gnat' vrina pua
i suba bn luada subules hnt m
bes ascedetes ad oculu. **T**pe
q' i pa vrina snt gnde vt an
thomi q' q' globat' et i flus
appnerit i p'gnat' ut q' cepoz
snt

De s'mate

Sciendum ergo q' si s'ma in
fundo vasis appnerit a h'
s'queet' snt gemozca a t'is
passio q'nt i epilepsya palisi
et appoplexia. **S**ed si raro ap
parezint snt coptu ut pollu
coz nalem noctuale p'cessisse
ut appetitu vens p' habuda
riam s'mate. **S**i si s'ma appz
i vrina mliez9 et m fudo snt
m' g' tona admixta flue snt
menstruoz. **N**o aut q' e dea m' r'ctoz
tozoz m' s' t'oz a suffo
cacoz m' t' h' in s' m' q' h' ta
contenta in te colore no dent
q' nigra snt si illa q' snt sup
suffocacoz snt m'ora ut que
snt sup r'ctoz. **S**i t' illa
duo in hoc dent q' illa q' snt
sup suffocacoz mag' snt m' g'
cu colore vrine m' t' s' illa
q' snt sup r'ctoz no snt ita
nigra hnt vrina discolorata

De Emere

Sciendum qd amos & pulvis nig
 qd si appz i vena femazp
 zerenoz masculoz fit Si at
 appz i vena vira fit enoro
 ydes **S**igt et autq et sic
 aut de autq et flauis pua apo
 kamata m sine longon circa
 annu gnata **S**igt et qdolo
 mata parua forma i puato
 loco gnata **I**te infirmitates hnt
 pte sagmine mhu ibi qgestu
Nos aut qd si vna mterz est
 remissa mcolo fit zrenione
 masculozu Si aut sunt nigra
 ut zubea maza fit purgatoz
 masculozu

**De sedime su ypostaf lauda
 bili et illaudabili**

Sciendum qd ypostaf alba est
 bona et fit digestoz ypostaf
 p aut zubea e mala et fit ma
 crudis et longa egndiez ypo
 staf subzubea peyor qd maioza
 plixitate fit & maioze cruditas
Ypostaf nig ut est luida ut
 est viridis pestia e t hnt mori
 ficatoz **S**ciendum qd m ypostaf
 nigra viride et luid virid e
 nig certa morte hnt qd nig
 pte qplemciu aduisionis h dic
 ta sufflaunt de coloribz ypostaf
Duba aut ypostaf mltiozes bo
 na e qd si albu colore fit bona
 digestionz **Y**postaf qn qnis
 aliqui heat albu colore m ma
 la e qd mduiu e vatosit et
 fit zoz digestionz no ee bona
 h dita fit de suba **R**onoz ypostaf
 i fudo bonus e et fit bona dige
 stiona **I**mea aut pte vrine
 malus e t fit zoz digestionz

esse mala **I**pte at supior v
 postaf nubes vocat et fit
 malus est qd mma fit volo
 sitate et me cruditate qat
 fiet ddm e mcolo de nube
Nota qd ypostaf exites i su
 do fit sedimen **S**ed si e vne
 vocat enozma Si aut m loco
 supo vocat nubes h dita fit
 de loco **I**pe aut ypostaf est
 videndu Si em oi tpe fit eq
 lis disposicionis e fit ne for
 titudine Si aut vno mo est
 equalis et alio tpe inequal no
 hnt conu b plene fit nature
 debilitatem h dita fit de tpe
Pozma aut ypostaf si fuerit
 piramidalis hnt conu **E**st h
 vaxsus media ptem vrine
 basim aut m fudo no eleva
 tam b fundo iunctu fit forte
 digestionz et forte natura
Et quicqz alia forma habuet
 siue plana siue curua fit fit
 mala digestionz nuz nuz est
 coloris fuerit su sube su lou
 h dita fit de content

